

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 630/2016 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om kostnaderna för staten på grund av tvisten om läkemedelsbehandlingen av köldskörtelsjukdomar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 630/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Ari Jalonen /saf:

Anser ministern att ett lösningsalternativ är att en opartisk utredningsman undersöker sköldkörteltvisten, inklusive kostnaderna och

hur ämnar ministern se till att kostnaderna för sköldkörteltvisten inte ökar ytterligare och att statens medel inte spenderas i onödan på tiotals rättegångar i samband med tvisten och på vården av arbetsoförmågan som kunde undvikas med hjälp av T3-medicineringen som är lämplig för patienter?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Sköldkörtelsjukdomar är vanliga och de förekommer hos 3–10 procent av befolkningen, när man räknar med lindriga former av sjukdomen. Symtom på ändrad sköldkörtelfunktion kan vara mycket inexakta och förekomma i form av trötthet, minnesproblem, frossa, nedsatt svettning, viktökning eller förstoppning. Även många andra sjukdomar orsakar liknande symtom. Sjukdomen kan dock normalt lätt identifieras med blodprov.

Hypotyreos behandlas i regel med tyroxinbehandling (T4). Tyroxinbehandlingen hjälper många patienter vid rätt dosering. Det finns dock patienter som enbart tyroxinbehandling inte hjälper. I detta fall kan det vara motiverat att prova om patienten gynnas av tyroxin-trijodtyronin-kombinationsbehandlingen (T4 + T3). Inga sköldkörtelhormonpreparat ska ordineras eller användas utan en diagnos som bygger på lämpliga patientundersökningar. Det är väsentligt att patienten får rätt vård för sin sjukdom samt en tillräckligt frekvent uppföljning i enlighet med vårdlinjen. När behandlingen inleds är det viktigt att regelbundet följa upp hur den påverkar patientens tillstånd och blodvärden.

Sköldkörtelpatienter behöver bra, medicinskt motiverad vård. Den omtvistade T3-behandlingen, i synnerhet behandling med enbart T3 (T3-monoterapi) är förknippad med förhöjd risk för negativa händelser: utan sakenliga medicinska grunder kan T3-behandlingen leda till ett tillstånd som motsvarar hypertyreos och som kan vara livsfarlig.

Tjänsteutbudsrådet har den 21 maj 2015 i sitt utlåtande fastställt att konstaterande av hypotyreos genom T3- och rT3-mätningar inte ingår i tjänsteutbudet vid den offentligt finansierade hälso- och sjukvården i Finland och att behandling av hypotyreos med T3 inte ingår i det offentligt finansierade tjänsteutbudet i Finland, samt att behandling av depression eller övervikt hos

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 630/2016 rd

personer med normal sköldkörtelfunktion med T3 inte ingår i tjänsteutbudet vid den offentligt finansierade hälso- och sjukvården i Finland.

Läkemedel kan ordineras om det från fall till fall föreligger en medicinskt motiverad anledning till detta, behandlingens effekter på patientens tillstånd följs upp sakenligt och vården genomförs på ett säkert sätt. I enlighet med lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är målet för yrkesutövningen i fråga om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården att upprätthålla och främja hälsan, förebygga sjukdomar samt bota sjuka och lindra deras plågor. En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skall i sin yrkesutövning tillämpa allmänt godtagna och beprövade metoder enligt sin utbildning, som han hela tiden skall försöka komplettera. I samband med yrkesutövningen skall en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården opartiskt beakta den nytta och de eventuella olägenheter den medför för patienten.

Valviras uppgift är att säkerställa patientsäkerheten genom att övervaka yrkesutövningen i fråga om yrkesutbildade personer och verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården. Valvira har inte behörighet att utfärda allmänna villkor för läkemedelsordinerings eller bevilja specialtillstånd för användning av läkemedel som kräver det, såsom trijodtyronin. Specialtillstånd beviljas av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea. Tjänsteutbudsrådet inom hälso- och sjukvården har som uppgift att ge rekommendationer om vilka tjänster som ingår i tjänsteutbudet inom hälso- och sjukvården. Det är ett permanent organ som tillsätts av statsrådet och verkar i samband med social- och hälsovårdsministeriet.

I finländska medicinska facktidskrifter har det under de senaste åren upprepade gånger skrivits om behandling av sköldkörtelsjukdomar. Detta har för sin del lett till enhetligare vårdpraxis och också till minskad behandling med T3. Enhetlig praxis leder också till jämnare vårdkostnader.

Hälso- och sjukvårdsverksamheten ska bygga på bevis och god vård- och verksamhetspraxis. Den ska vara högklassig, säker och på ett behörigt sätt genomförd. Inom vården av sköldkörtelpatienter har man tillsammans med de yrkesutbildade personerna och myndigheterna inom hälso- och sjukvården strävat efter detta.

Helsingfors 13.1.2017

Familje- och omsorgsminister Juha Rehula